

TREC ÎN CLASA A V-A!

Daniela Beșliu Nicoleta Stănică

Ce trebuie să știu la Limba și literatura română?

Caiet de activități

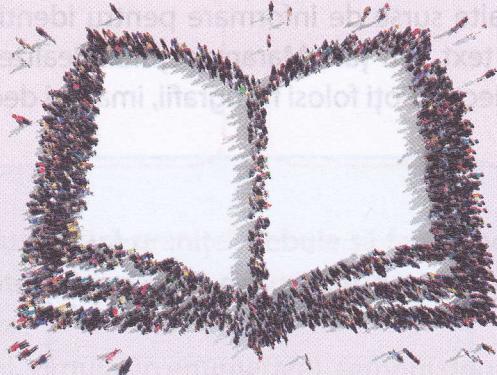
Nume
Prenume
Clasa
Școala

Realizează pe o foară său un an cu multă cărție deosebită fără cunoșcut unui altul obiectivul turistic din Maramureș. Folosește cu încredere și respect.

Cuprins

Cuvânt-înainte	3
1 Limba și literatura română	4
2 Textul literar	8
3 Textul informativ	16

Știi!

PENTRU A ÎNTELEGE UN TEXT LITERAR SAU INFORMATIV:

- ✓ Citesc cu atenție textul de mai multe ori.
- ✓ Identific și explic cuvintele al căror sens nu îl cunosc.
- ✓ Identific timpul, locul, momentele principale ale povestirii și personajele care iau parte la acțiune.
- ✓ Analizez imaginile care însotesc textul și stabilesc legătura între acestea și textul citit.
- ✓ Formulez răspunsuri la întrebări.
- ✓ Formulez/adresez alte întrebări pe baza textului.
- ✓ Realizez diferiți organizatori grafici care mă ajută să înțeleg acțiunea și legăturile dintre personaje: axa timpului, tabele, rețea personajelor, harta textului, scheletul de recenzie, ciorchinele, diagrama Venn, jurnalul cu dublă intrare etc.
- ✓ Prezint personajele, povestesc întâmplările.
- ✓ Îmi exprim părerea despre faptele și personajele din text; formulez argumente *pro* și *contra* unei afirmații.
- ✓ Mă gândesc și notez asemănările/deosebirile dintre evenimentele citite și cele trăite de mine.
- ✓ Scriu scurte texte în care continu acțiunea, schimb finalul sau un moment, ofer alte soluții la situațiile prezentate, formulez o concluzie/invățătură etc.
- ✓ Caut și citesc în întregime lucrarea din care face parte fragmentul citit.
- ✓ Vizionez ecranizarea lucrării respective (dacă există), caut lucrări plastice și/sau muzicale cu același subiect și le discut cu cei apropiati.

Scheletul de recenzie

Cărția junglei

1. Familie de lupi găsesc un pui de om și hotărășă să-l adopte.

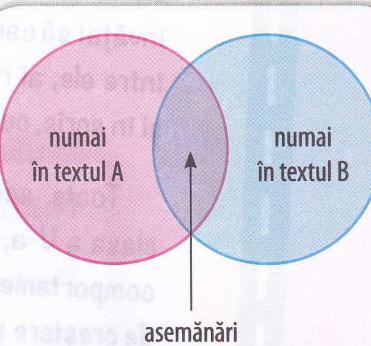
2. Copilul găsește o familie.

3. Dragoste

4.

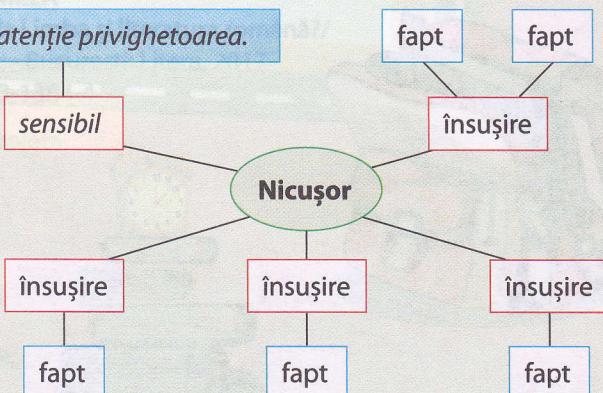
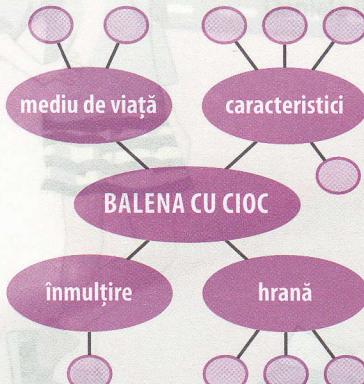
5. galben

6. Dragostea de mama este foarte puternică.

Diagramă Venn

Ascultă cu atenție privighetoarea.

Prezentarea unui personaj

TEXTELE FUNCȚIONALE

CARTEA POȘTALĂ

- ✓ formă de comunicare scrisă folosită în viața cotidiană între persoane cunoscute
- ✓ conține datele destinatarului (nume, adresă) și un text scurt prin care sunt transmise informații, păreri, impresii, anunțuri etc.

BILETUL

- ✓ formă de comunicare scrisă folosită în viața cotidiană, între prieteni și membrii familiei
- ✓ transmite informații concise și/ sau impresii, mulțumiri, rugămintă

FELICITAREA

- ✓ formă de comunicare scrisă prin care sunt transmise urări cu diferite ocazii (zile de naștere, sărbători, reușite etc.)
- ✓ poate fi adresată prietenilor și membrilor familiei sau unor persoane oficiale
- ✓ textul este însoțit de imagine

INVITAȚIA

- ✓ formă scrisă de comunicare prin care este transmisă invitația de a participa la un eveniment
- ✓ textul cuprinde date privind evenimentul: data, ora, locul, eventual persoane care participă, organizatorul evenimentului, solicitarea de a confirma participarea

PLIANTUL

- ✓ formă de prezentare și de promovare în scris a unei localități sau zone turistice, a unui monument/loc/hotel etc., a unor evenimente, inițiative și proiecte cetățenești
- ✓ textul scris este însoțit de imagini, hărți, schițe, planuri simple

AFIȘUL. FLUTURAȘUL

- ✓ formă scrisă de popularizare a unui eveniment, idee, loc etc.
- ✓ conține imagine/desen sugestiv și text scurt de impact
- ✓ în text sunt precizate, după caz: data, ora, locul evenimentului

MESAJUL TEXT, E-MAIL

- ✓ text scris transmis cu ajutorul mijloacelor tehnologice (telefon mobil, computer, tabletă)
- ✓ mesajul este transmis la o adresă de e-mail sau pe numărul de telefon al destinatarului
- ✓ înlocuiește biletul, scrisoarea, felicitarea, cartea poștală, telegrama

VARIABILITATEA LIMBII ȘI COMUNICĂRII

SUBSTANTIVUL

- parte de vorbire care denumește lucruri, ființe, fenomene ale naturii, emoții, stări sufletești etc.
 - are două numere: singular și plural
 - are două feluri: comun și propriu
 - are trei genuri: feminin, masculin și neutru
- * Substantivele proprii se scriu întotdeauna cu literă mare (majusculă).

ADJECTIVUL

- parte de vorbire care arată o însușire a substantivului
- are același număr și gen ca substantivul pe care îl însoțește

PRONUMELE PERSONAL

- parte de vorbire care poate ține locul unui substantiv
 - are trei persoane: I (eu/noi), a II-a (tu/voi), a III-a (ea/el, ele/ei)
 - fiecare persoană are două numere: singular (eu, tu, ea/el) și plural (noi, voi, ele/ei)
- * Se diferențiază după gen numai la persoana a III-a.

VERBUL

- parte de vorbire care exprimă acțiunea, starea și existența ființelor, lucrurilor și fenomenelor naturii
- își schimbă forma după:
 - număr: singular și plural
 - persoană: I, a II-a, a III-a
 - timp: trecut, prezent, viitor